Postbus 50, 6920 AB Duiven

Gemeente Voorschoten
Griffie
Leidseweg 25
2252 LA Voorschoten

Bezoekadres
Utrechtseweg 68
6812 AH Arnhem
Postadres
Postbus 50
6920 AB Duiven

www.liander.nl

Contactpersoon
[redacted]

Datum
25 juni 2024

Betreft
Raadsvoorstel Collectief warmtesysteem

Vanuit Liander maken wij naar aanleiding van het raadsvoorstel voor een collectief warmtesysteem, graag van de gelegenheid gebruik om op het voorstel te reageren.

In het raadsvoorstel wordt gevraagd om de Transitievisie Warmte 1.1 vast te stellen en om warmte uit WarmtelinQ aan te wijzen als voorkeursbron voor een collectief warmtesysteem. Hiermee krijgt de warmtetransitie een concrete invulling en wordt er een start gemaakt met het voornemen om een groot deel van Voorschoten aardgasvrij te maken.

Liander is verheugd om te zien dat de transitievisie warmte wordt herijkt en dat de gemeente inzet op een collectief warmtesysteem. Wij onderschrijven het belang en de urgentie dat er keuzes rond het warmtedossier gemaakt moeten worden. Dit geldt ook ten aanzien van de voordelen van een collectief warmtesysteem met warmte uit WarmtelinQ. Liander is zich er echter ook van bewust dat de voorliggende keuzes grote impact hebben en dat er meerdere belangen afgewogen moeten worden.

Graag helpen wij u bij dit proces door in deze brief een toelichting te geven op het belang van warmtekeuzes en door onze visie ten aanzien van een collectief warmtesysteem met u te delen.

Keuzes in warmtetransitie zijn nodig

Liander en uw gemeente werken op dit moment op verschillende thema’s goed samen. Er worden voor woningbouw en bedrijven aansluitingen gerealiseerd. In veel gevallen loopt dat parallel aan de netverzwaringen in de bestaande gebouwde omgeving. Tegelijkertijd staan bedrijven op de wachtlijst omdat het stroomnet in uw gemeente grotendeels op slot zit. Dit komt doordat de ontwikkelingen sneller gaan dan wij kunnen realiseren.

Daarom is het van belang om in deze fase de krachten te bundelen en samen te werken aan de opgaven voor de toekomst. Op dit moment voeren we al goede gesprekken over de bouw van een nieuw onderstation in uw gemeente om het elektriciteitsnet in de regio te versterken.

Daarnaast werken we gezamenlijk aan de buurtrealisatieplannen en samenwerkingsovereenkomst voor het plaatsen van een groot aantal middenspanningsruimten die nodig zijn om aan de groeiende vraag naar elektriciteit in de wijken te kunnen voldoen.

Voor de investeringen die Liander moet doen in het toekomstbestendig maken van het elektriciteitsnet is het essentieel om zorgvuldig naar de capaciteitsvraag te kijken en vooral naar de wijze waarop de warmtetransitie vorm wordt gegeven. Individuele elektrische warmteoplossingen vragen namelijk om grotere investeringen in het elektriciteitsnet dan een collectief warmtenet. Dit komt met name omdat de piekvraag per woning substantieel lager is wanneer de woning wordt aangesloten op een collectief warmtenet.

Nu Liander aan de slag gaat met het versterken van de elektriciteitsnetten in verschillende wijken, is het belangrijk dat wij als netbeheerder weten welke warmtebronnen in deze buurten gerealiseerd kunnen worden. Hierbij spreekt het voor zich dat Liander haar financiële middelen doelmatig wil inzetten om de kosten voor bewoners te beperken. Daarnaast hebben wij helaas te maken met een grote schaarste aan materiaal en technisch personeel. Wij vragen u dan ook om uw begrip dat wij willen voorkomen dat er onnodig kabels moeten worden gelegd en middenspanningsruimten moeten worden geplaatst. Dat is in tijden van personeelstekorten inefficiënt en maatschappelijk onwenselijk.

Voordelen van een collectief warmtesysteem

In de herijking op de transitievisie warmte zet de gemeente in op de komst van een collectief warmtesysteem waarbij restwarmte uit de Rotterdamse haven wordt gebruikt om woningen te verwarmen.

Zoals u eerder in deze brief heeft kunnen lezen, juicht Liander dit enorm toe. Wij zijn voorstander van een collectief warmtesysteem omdat uit een regionale analyse is gebleken dat een collectief warmtesysteem, de congestie met ongeveer 15 jaar uitstelt. Klik op deze link voor een nadere toelichting. Aangezien de verwachting is dat we nog langdurig te maken blijven houden met knelpunten op het elektriciteitsnet, is het van belang dat we deze ruimte inzetten voor andere sectoren, zoals bedrijven en elektrisch vervoer. In die zin biedt een collectief warmtesysteem op middellange termijn ruimte voor andere maatschappelijke opgaven.

In het kader van een regionaal warmtesysteem verkent de gemeente Voorschoten momenteel samen met de Warmte Leidse Regio gemeenten de mogelijkheden voor een regionaal warmtebedrijf. Liander ondersteunt dit initiatief van harte. Wij zijn ons bewust van de complexiteit van dit proces, waarbij u bij de besluitvorming rekening moet houden met een groot aantal factoren en belangen. Denk daarbij aan de nieuwe wetgeving die inzet op een nieuwe marktordening met publieke warmtebedrijven, het aanbod van warmte en business cases die positief moeten uitvallen.

Eén grootschalig collectief warmtesysteem belast het elektriciteitsnet het minst en verdient de voorkeur. Mocht dit toch niet tot de mogelijkheden behoren, dan blijft een collectieve oplossing voor een grotere groep woningen altijd beter dan individuele oplossingen.

Ook omdat dit in de meeste gevallen kan worden gecombineerd met een warmteopslagsysteem. In dit geval adviseren wij u om met name projectontwikkelaars en/of bouwers van nieuwbouwprojecten uit te dagen om voor collectieve (warmte)oplossingen te kiezen. Daarnaast is het sturen op een zo laag mogelijk piekverbruik per nieuwbouwwoning gunstig voor de maatschappelijke investeringen die moeten worden gedaan om nieuwe woningen aan te kunnen sluiten.

Vervolg

Liander is bezig om samen met de gemeenten in de regio Holland Rijnland een Energie Systeem Actie Plan (ESAP) op te stellen. Hierin maken wij met elkaar regionaal inzichtelijk welke opgaven er zijn en welke keuzes we kunnen en willen maken. Hiermee zorgen we er met alle betrokkenen voor dat we in tijden van transportschaarste het maatschappelijk belang zo goed mogelijk dienen. In de ESAP komt het onderwerp warmtetransitie aan de orde, waarbij Liander ook scenario's zal schetsen over de gevolgen van bepaalde keuzes. Het gemeentebestuur wordt hier ook bij betrokken. Tot slot is warmte een belangrijk thema binnen de RES Holland-Rijnland. Ook hier spreken gemeenten en Liander over het onderwerp warmtetransitie.

Wij wensen u veel succes met de behandeling van het raadsvoorstel en ik ben van harte bereid om, indien gewenst, een nadere toelichting te komen geven over onze gezamenlijke opgave.

Met vriendelijke groet,
Liander N.V.

